

EDINOST

izhaja dvakrat na teden, vsakega v soboto ob 1. uri popoldne.

„Edinost“ stane:

za vse leto gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
za polu leta 3.—; 4.50
za četrt leta 1.50; 2.25

Posamične številke se dobivajo v prodajnicah tobaka v Trstu po 5 nov. v Gorici in v Ajdovščini po 6 nov.

Na naročbe brez priložene naročilnice se upravištvo ne osira.

EDINOST

Oglas in oznanila se računajo po 8 nov vrnica v petitu; za naslove s debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo navadnih vrstic.
Poslana, javne zahvale, očitnice itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu Piazza Caserma št. 2. Vsako pismo mora biti frankovano ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročilnice, reklamacije in inserate prejema upravništvo Piazza Caserma št. 2. Odprte reklamacije se prosto pošiljajo.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

• V odseku je mešč.

Osmešili so se, kakor še nikdar.

Tržaški mestni svet je imel prednočnim svojo sejo, koja je bila zelo zanimiva zato, ker so gospôda zopet jednokrat mahali — po vodi. Povod k temu jim je dal neki telegram, odposlan na Svetêev banket, kojega sta baje podpisala tudi dva okoličanska učitelja. V tem telegramu je čitati tudi besede „don Quixotte“ in menda ne treba naglašati, kam je bila naslovljena. A italijanska gospôda — kunštni kakor so — obrnili so jo na-se ter zahtevajo — maščevanja. Vso stvar je vsekako prouzročil jeden izmej poznanih vohunov mej učitelji okoličanskimi. Poleg učiteljev so se zaleteli tudi proti župniku rojanskemu in duhovščini sploh. Razprava se je vršila nastopno:

Po preditanju zapisnika poslednje seje nasnanil je g. župan, da so mestni učitelji vložili spomenico s prošnjo, da se jim sboljšajo plače. Spomenico je izročil onemu odesku, kojemu je nalog proučevati slične zadeve.

Nato se oglasi k besedi svet. Spadoni opozarjajoč na agitacijo, uprizorjeno po okolici se slovenske strani proti laški narodnosti. Govornik navaja, da je župnik rojanski z lece dolil posiljal stariše, naj nikar ne pošiljajo svojih otrok v laške šole, ampak v slovenske, grozeč jim, da sicer ne pusti otrok k sv. birmi. Ta dejstva treba spraviti na beli dan, da izve vsakdo, kje in kdo so nasprotniki italijanske narodnosti, da jih je moči pobijati. Ta vojska vršila se je nekda bolj na skrivnem, a sedaj so prišli agitatorji na beli dan morda zato, ker jim je prišla kaka nenadejana pomoč, ali vsled našega popustljivega (sic!!!) sistema, ali slednjič morda radi popustljivosti kakega nižjega mestnega uradnika.

Govornik omenja telegrama, odposlanega na Svetêev banket v Ljubljano in podpisanega po sinu g. svet. Nabergoja in učiteljih Korenu in Čoku. V tem telegramu da je bilo čitati besede: Ai nostri detrattori la derisione! Ai nostri avversari la grottesca figura di non Chisciotte! In to se je zgodilo v trenutku, ko prispevajo z vseh strani — v prvi vrsti se strani g. župana —, da protestujejo proti tistim, ki hočejo falsifikovati naš narodni značaj. Kot ljubitelj svobode do skrajnosti privoščil govornik Slovanom; da se bore v svojih deželah za svoja narodna prava — in bodisi da zahtevajo združenje teh dežel v kako slovensko kraljestvo —, a nikari ni smeti dopustiti, da se to godi na „naših tleh“ in da se na teh tleh ustvarjajo torišče za svoje agitacije. Govornik odreka duhovščini pravico, propovedovati sovraštvo in nemir, dočim jim jej je naloga širiti ljubezen in mir; istotako odreka to pravico učiteljem, kojim prepoveduje zakon vtikati se v političke in narodne agitacije. Ker pa učitelje plačujemo mi, imamo še škodo na to stran, da igramo ulogo „don Kišota.“ Temu se mora storiti konec. Nehati se mora ta slovenska pijanost občinskih funkcionarjev. Občina jih mora pomesti ter obsoditi v prognanstvo, sicer končamo tako, kakor so končali v deželi Tommasea in

Bajamontija (v Dalmaciji), v kateri deželi hoče vladajoči živelj, ne da bi bil izbirčen v sredstvih, zrušiti 20 stoletij latinske civilizacije. Mestni svet mora reči tem gospôdom: Pazite, ker mi branimo v prvi vrsti italijansko narodnost in vaša stremljenja se razbijajo ob sili našega dela. Zaključuje predlaga govornik resolucijo, s kojo mestni svet, obsojajoč slovenske agitacije po okolici, nalaga županu uvesti preiskavo, ter eventualno najstrožje postopati proti krivim funkcionarjem, izrekajoč nado, da preiskava dovede do pozitivnih rezultatov. Govornik predlaga, da se ta resolucija pripozna kot nujna.

Po govoru Spadonijevem nastal je obligatni hrup na galeriji, kojemu je jedva stroril konec zvonec predsednikov.

O predlogu Spadonijevem se je vnela burna debata.

Prvi prosi za besedo svet. dr. Sancin, naglašajoč, da omenjeni telegram ni bil naperjen proti italijanski narodnosti. V Ljubljani je šlo za boj mej dvema slovenskima strankama: katoliško in liberalno. Ako je Nabergoj brzojavil, je storil to le v ta namen, da pokaže, kateri stranki pripada.

Svet. Pahor protestuje proti temu, kar je govoril Spadoni proti župniku rojanskemu. To so obrekovanja in laži in je častiti župnik že uležil tožbo protilistu, ki jih je objavil. Nijeden sedanjih duhovnikov okoličanskih se ne meša v agitacije in ne širi mrznje do italijanske narodnosti.

Svet. Spadoni odgovarja Sancinu, da je jasno, da je dotični telegram naperjen proti italijanski narodnosti. Odgovarjajoč svetniku Pahorju, pravi, da imamo že zadostno dokazov o delovanju župnika rojanskega. Naj uleži tožeb kolikor mu drago, dejanja ostanejo dejanja.

Sancin (živahno): Mi se ne damo plašiti po resolucijah mestnega sveta, že sprejetih ali ki se morda sprejmejo. Vsak meščan ima pravico agitovati v mejah postav za svojo narodnost ter jo ljubiti.

Svet. Consolo: Ni bilo potrebno, da nam svet. Spadoni z opravičeno indignacijo navede novih činov v dokaz slovenske agitacije po okolici. Ne danes še le smo spoznali tako agitacijo, ki se ne skriva več, ampak prihaja na dan ne toliko v namenom negovati slovenski živelj, nego delati razdor mej okolico in mesto. Ta agitacija hoče doseči novo političko-administrativno organizacijo države, protivno sedanj. To je seveda vse kaj drugega nego hraniti v srcu narodna čutila in braniti lastno kulturo po načinn, dovoljenem v postavah. Sicer pa nas uči skušnja, da je brezvspešno to delo in da s takimi agitatorskimi sredstvi se ne premeni značaj dežele. Kar pa je važno in zahteva vso pozornost mestnega sveta, je okolnost, da se občinski funkcionarji udeležujejo tega boja. Sicer se mu pa ne vidi v soglasju s pravim liberalizmom, ako bi se svojim glasovanjem hoteli uplivati na preiskavo, koja bodi svobodna in jasna. Zato predlaga, da se iz resolucije izpusti zaključek, o katerem bi

se moglo misliti, da hoče uplivati glede na uspeh preiskave.

Svet. Spadoni je zadovoljen s tem predlogom.

Na to predita tajnik nastopno premenjeno resolucijo:

„Obsojajoč agitacijo po vaseh okoličanskih se strani jednega dela duhovščine in javnih funkcionarjev proti naši narodnosti, nalaga mestni svet županu, uvesti preiskavo proti učiteljema Čoku in Korenu in, ako se dokaže, da sta postopala protivno šolskim zakonom, naj stori potrebne korake, da se odstranita.“

Svetnik Brunner meni, da besede „obsojajoč itd.“ ne odgovarjajo povsem nazorom spoštovanega Consola, ker bi utegnile prejudicirati (predsoditi) glede dejanj, ki bodo predmet preiskavi. Želel bi torej, da se resolucija prenaradi še enkrat.

Consolo pravi, da graja velja dejanjem, ki se označujejo kot dogodivši se, a hoče, da se izpusti samo končni stavek, koji bi se mogel smatrati kot nekaka želja glede na izid preiskave.

Brunner izjavlja, da ne bo glasoval za resolucijo v tej obliki, ker ni zadostno poučen o stvari, da bi mogel izreči tako grajo.

Spadoni konstatuje, da so se slična dejanja že dogajala ter je o njih sedaj izvedel magistrat.

Svet. Pahor protestuje odločno proti obtožbam Spadonija, naperjenim proti duhovščini (Hrup.) To so jednostavna obrekovanja. (Zanikavanja) In tudi ako bi bil župnik rojanski to storil, kar se mu podtika, ne bi bil storil drugega, nego svojo dolžnost (Nov hrup; govornik protestuje, župan priporoča zmernost.) Dá, kajti on mora skrbeti za verski pouk dece. Kajti v šolah italijanskih je udušeno vsakorano versko čustvovanje (Hrup, razni vskliki), odstranjena so celo sv. razpela. (Nov hrup.) Duhovnik, toliko bolj pa župnik mora skrbeti da otroci pohajajo v slovenske šole, kjer se neguje verski čut, kar se ne dogaja v italijanskih šolah. (Razni protesti.)

Svet. Moisé Luzzatto: To se je dogodilo danes prvokrat, da spoštovani Pahor razlikuje mej laškimi in slovenskimi šolami občinskimi. Govornik očita Pahorju, da je bil že večkrat sam veroučitelj na raznih italijanskih in slovenskih šolah in takrat ni našel nikacega razločka. Zatožbe Pahorjeve ne zadevljejo mestne administracije, ampak vlado in duhovščino. Škofijski ordinarijat se je izgovarjal večkrat, da nima italijanskih duhovnikov; le iz tega uzroka je občina večkrat opustila verski pouk, a vsikdar v sporazumljenju z namestništvom. Duhovniki, ki poučujejo verski nauk v slovenskem jeziku, morali bi biti večji tudi italijanskemu.

Agitacija duhovščine za verski pouk v slovenskem jeziku je nepostavna. Zatožbe Pahorjeve niso resnične, kajti ako bi bile, bi bili gotovo potrebno ukrenili c. k. šolski nadzorniki in namestništvo. Govornik zanikuje vse, kar je trdil Pahor. Vse šole imajo isti organizem in iste svrhe. Intelektualni nameni jednega dela duhovščine nimajo nikacega posla s postavom, am-

pak so nepostavni, v kolikor hočejo zrušiti sedanji red.

Svet. Angeli pravi, da ne bi mogel biti tako miren kakor je g. podpredsednik, zavračajoč laži g. Pahorja. Ta je lagal. On je moral vedeti, kako stoji stvari, ne le v svoji lastnosti kot dukovnik, ampak tudi kot mestni svetnik. Gnjusil se mu, da se je v tej dvorani govorilo proti mestnim šolam. G. Pahor je menil, da mora prihiteti na pomoč svojem političkemu somišljeniku s tem, da žali naše ustanove. Ako duhovniki nimajo sposobnosti, kakor obžaluje g. Pahor, so krivi le duhovni sami, ker niso zadostno izobraženi in niso znali pridobiti si simpatij v družinah in mej prebivalstvom. (Dolgotrajno ploskanje.) Če ni zadostno preskrbljeno za verski pouk, so krivi tisti, katerim je dolžnost skrbeti za to. Vrača torej gospod Pahorju njegove slobne ali maliciozne insinucije obžalovaje, da so se mogle izreči v municipalni dvorani. (Živo odobravanje in ploskanje.)

Svet. Pahor vrača tudi Angeliju. (Hrup.) Njega sta krivo razumela g. podpredsednik in dr. d'Angeli; govoril je o verski vsogji, ne pa o veronauku; v okoličanskih šolah so sv. razpela, v tržaških pa ne. Ako istrgate katehetu moč in rok, da ne more voditi dece, konec je verskemu pouku. (Hrup.)

Dr. Sancin se pridružuje izjavi Brunnerjevi, ko hoče mestni svet obsojati slovensko agitacijo. G. Spadoni ni navel konkretnih slučajev, zato govornik ne pripušča zatožeb, naperjenih proti župniku Thalerju, ampak ve, da je poslednji uležil tožbo tudi proti uredniku nekega tukajšnjega lista. Ne treba nikogar obsojati, ker postave ščitijo vse meščane. Ako g. Spadoni meni udušiti slovensko agitacijo mej Slovani, se moti.

Svet. Brunner: Gosp. Sancin se je pridružil mojemu uasvetu. Ne bi hotel, da se me krivo razumi. Sancin je izjavil, da je član slovenske stranke. Jaz nočem imeti nikakega posla s temi ljudmi. Resoluciji Consolo-Spadonijevi se nočem pridružiti zato, ker nisem zadostno obveščen o agitacijah duhovščine po okolici.

Svetovalec Alber se pridružuje izjavi Brunnerjevi.

Za resolucijo so glasovali vsi svetovalci izvemai nastopne: Pahor, Sancin, Nadlišek, Oblasser, Brunner, Alber in Diem.

Dogodki, odnosno izjave v tej seji so zelo poučne in utegnejo imeti za nas prej ugodne, nego-li škodljive posledice. Gospodje, ki so zasnovali to najnovejšo demonstracijo na podlagi čisto krivih prēmīs, utegnejo se prepričati kmalu, da so se osmešili, kakor še nikdar. Prihodnjič spregovorimo obširneje o prečudnih nazorih gosp. Spadonija in vse njegove družbe.

Govor

državnega poslanca dr. A. Ferjančiča v 166. seji državnega zbora, dne 16. novembra 1892.

(Dalje.)

V pravosodju zaheležiti nam je izdatno nazadovanje. Nikdar nismo zahtevali, naj se pri pravosodju v slovenskih krajih na-

stavljajo Slovenci po narodnosti, ne moremo pa odobravati, da se izvršni kandidati slovenske narodnosti, katerim ni moči ničesar očitati, postavljajo za mlajše kandidate, o katerih se to ne more reči. Takšen slučaj primeril se je zadnji čas. (Čujte! na desni.) Pri uradništvu, bódi pravosodno, bódi politično, ne gledamo na narodnost. Zahtevamo pa, da mora uradništvu biti narodovega jezika zmožno v besedi in v pisavi, zahtevamo, da se to dokaže legalnim putem, v kar se nam vidi primerno mesto pri sodnih uradnikih sodni izpit, pri političnih uradnikih pa politični izpit. Da se pa to omogoči, zahtevamo in bodemo vedno silneje zahtevali, naj se uvede akademično obravnavanje v prvi vrsti praktičnih pravnih disciplin, takšno obravnavanje, kakršno je bilo v štiridesetih in petdesetih letih in za kakršno je bil začetkom sedemdesetih let ustavljen v državni proračun primeren kredit. Kar je bilo tedaj mogoče, to je mogoče tudi danes; kar je bilo tedaj potreba, je desetkrat večja potreba danes. (Odobranje na desni).

Toda samo jezikovno znanje uradnikov nam ne zadošča. Kaj nam pomagajo uradniki, naj so jezikovno še tako temeljito izobraženi, če se jezika nečejo posluževati. Na to pa naletimo pri vsakem koraku. Zato pa zahtevamo nadalje, naj izda vlada v smislu § 19. državnih osnovnih zakonov „o splošnih pravicah državljanov“, in z uporabo člena 11. o vladni in izvrševalni pravici naredbo, s katero zaukaže določno rabo narodnega jezika pri ustnem ali pisnem občevojanju z narodom, ter da izvrševanje te naredbe kontrolira in nadzoruje.

V nasprotju s tem pa moramo konstatirati, da se celo obstoječi pripomočki, izdani po vladnem ukazu, to so tiskovine, s katerimi se olajša občevojanje s strankami, izvzemši Kranjsko, le malo ali nič ne porabljajo.

Ko pa je letos poleti pravosodni minister z ozirom na dejansko potrebo nekega dvornega svetnika, Slovenca, od najvišjega sodišča prevzel v pravosodno ministertvo, kakšen krik je nastal tedaj v nemških listih in v parlamentarnih krogih. Čula se je absurda trditev, da slovenski narod ni sposoben ustvariti dvornega svetnika (Posl. Steinwender: Tega ni nihče rekell To ni res!) Ne, o tem ne bom dosti besed izgubljaj; pravosodni minister ravnal in ustregel je s tem le potrebi. Pravosodno ministertvo dobiva dovolj aktov, civilne in kazenskopravne vsebine, in da že teh ni, da so samo obilne konfiskacije slovenskih listov, tako je treba imeti koga, ki more vlado ali pravosodno ministertvo poučiti o opravičenih in o neopravičenih konfiskacijah. Vprašam vas, kdo naj to stori? Ali naj pravosodno ministertvo za to pokliče z ulice kakega prodajalca kostanjev, (Živahno odobranje na desni.) da bo to opravljal?

(Konec prih.)

Politični pregled.

Notranje dežele.

Zadnjič smo izrekli na tem mestu mnenje, da utegnejo imeti ugodne posledice grdi in stratni napadi Nemcev na Slovane, kakoršnim je bil priča nedavno drž. zbor. Skoro skoro se vidi, da seja posl. zbornice z dne 23. novembra potrjuje naše mnenje, kajti v tej seji so se čule preznamenite izjave iz ust princa Karla Scharzenberga, tega prvaka mej češkim plemstvom, a še važnejše iz ust grofa Taaffe-a samega, ki je — proti svoji navadi — takoj odgovarjal na nekatere opazke Scharzenbergove. Te izjave so bile mrzel curek levičarski gospódi, kajti imenovani plemenitaš češki jim je povedal, kar smo trdili že mi, da je g. Menger pomeril preko tarče ter zadel poleg Mladočehov tudi plemstvo. Scharzenberg je rekel:

„Glasovanje o tej reči (graji posl. Mengerju) podalo je zanimivo, na prejanje časa spominjajočo sliko. Morda premišljajo Mladočehi, je-li nekdanji železni obroč bil res tako grozen, kakor so časih trdili. Priznati je treba, da delujejo Mladočehi srečno. Jedenkrat jih podpira kaka ministerska naredba, drugičkrat kaka politična konferenca, potem pa še posl. Menger. Posl. Masaryk sodil je politične stranke zelo ostro in jim očitil, da nimajo zamisla za socialna vprašanja. Naše postopanje gledé punktacij je bilo mnogo napadano. Kazalo se je tudi na to, da je grof Harraeh govoril v Pragi o reviziji punktacij. Jaz sem vedno sodil, da je v okviru punktacij urediti tudi jezikovno vprašanje. Kadar bi bilo to dognano, dalo bi se marsikaj doseči. Mislim, da moremo potrpeti, kajti češko državno pravo pride zopet na dnevni red; mi sicer tega ne bomo prouzročili, pač pa nekdo drugi. V ogrski državni polovici se razvijajo stvari tako, da je o njih resno premišljevat. Pri tej priliki naj omenim, da je imela dežela, katero zastopamo, trinajst let svojega zastopnika v vladi, da je on zastopal tam tudi naše nazore ter bil o nepričakovanem trenutku odslovljen. Tega je sedaj že pol leta, mesto njegovo pa še vedno ni popolneno. To je povod, da si izprosim od vlade pojasnila, v kar sem toliko bolj opravičen, ker se ni nič zgodilo, kar bi bilo motilo razmerje mej nami in vlado. Ako tudi se ta naša zahteva ne naslanja na zakon, vendar se ji ne moremo odpovedati, rado veden pa sem, kako jo sodijo Mladočehi. Popolnitev Pražakovega mesta je najmanjši postulat, katerega moramo zahtevati, če naj še nadalje delujemo po zmislu prestolnega nagovora. Glasovali smo za valutne predloge, od tedaj pa nimamo več svojega ministra. Liberalna stranka je pri tistem glasovanju mnogo pridobila, s koncesijami zdaj na desno zdaj na levo ni doseči splošne zadovoljnosti. Kako dolgo bo to še trajalo? Ako se skrbi samo za hipni uspeh, še ni vse doseženo. Vlada se mora vprašati, če hoče delovati vkupno s parlamentom ali brez njega.“

§ Iz teh izjav je jasno: da češko plemstvo ostane zvesto državnemu pravu vzlic očitaniu „veleizdajstva“ ter da ne odobruje postopanja vladinega v poslednjem času.

Na izjave Scharzenbergove se je oglasil k besedi grof Taaffe. Njegov odgovor je zanimiv že po svoji vsebini, a posebno radi okolnosti, da je g. minister-predsednik odgovarjal takoj. Po tej veliki pozornosti grofa Taaffe-a so zadobile izjave Scharzenberga posebno ceno.

Ministerski predsednik grof Taaffe pravi, da hoče kot uljuden mož takoj odgovoriti na vprašanje gledé imenovanja češkega ministra, akopram je na to odgovorjeno že v proračunu, v katerega je ustavljena plača za tega ministra. Ako bi torej vlada ne imela namena, predlagati cesarju, da imenuje češkega ministra, izpustila bi bila to številko iz proračuna. Sedanje razmere so le prehodne in upati je, da se situacija kmalu tako spremeni, da bo mogoče imenovati češkega ministra. Princ Scharzenberg je trdil, da prav za prav nobena stranka ni zadovoljna. Mogoče, da je to resnica, saj sedanje ministertvo ni strankarsko, kar je v Avstriji sploh nemogoče. Saj je dovolj dokazov za to, da vselej, kadar je prišlo na krmilo strankarsko ministertvo, je bila dotična stranka le za hip zadovoljna, potem je pa sama napadala vlado. Sploh pa naših strankarskih razmer ni soditi tako, kakor, recimo, v Angliji in v drugih državah. Pri nas nimamo samo konservativne in liberalne stranke, ampak pod tem plaščam se še nekaj skriva — ne vem, če ste to že opazili — namreč narodnost. Princ Scharzenberg govoril je tudi o sodelovanju parlamenta. Vladati brez parlamenta bilo bi časih prav prijetno, a mini-

sterstvo ne more na to misliti, kajti, če bi le mislilo na to, zakrivilo bi državno nasilje. Gospóda moja, ali izgledam jaz tako, kakor da nameravam zakriviti državno nasilje? Misel, urediti jezikovno vprašanje zunaj parlamenta, še ni dovolj zrela, a dobro bi bilo, ko bi vsi poslanci o tem premišljali, potem se bo dalo o njej govoriti. Reklo se je, da bi vlada ne bila smela cesarju svetovati, da obišče Liberec. Razmere so take, da ni treba takih predlogov, ker cesar lahko vsak hip popolnoma mirno potuje kamor hoče.

V seji dne 24. t. m. se je nadaljevala proračunska rasprava in so vsprejeli naslove „ceste“, „vodne zgradbe“ in „javna varnost“. Glede na postopanje vladnega komisarja v Liberecu izjavlja grof Taaffe, da je povsem pravilno, ako se v zadevah prenešenega delokroga češke uloge rešujejo češki. — V seji naslednjega dne je izjavil posl. Brzorad, da je Mladočehom vsejedno, ako se imenuje minister-krajan ali ne, a zahtevajo to imenovanje le za to, ker je grof Taaffe to obljubil prednikom Mladočehov kot ceno, ako ustopijo v državni zbor. — Poslanec Vašaty oporeka Scharzenbergovemu mnenju, češ da Mladočehi dosežejo vrhunec svojih želja, ako se imenuje minister-krajan. Narod češki zahteva, da se zopet oživi državno pravo in da se izvede jednokopavnost. Kar se dostaje jezikovnega vprašanja, vladi ne treba družega, nego da izvede obstoječe zakone. Govornik obžaluje, da se Ogrska vtika v naše zadeve ter se protivi predlogu, da se v veži državnega zbora postavi kip Herbstov.

Različne vesti.

Odbornikom političnega društva „Edinost“ in njih namestnikom se naznanja, da se je seja, sklicana na pretečeno nedeljo, preložila na jutri dne 27. t. m. ob 10. uri predpoludne. Gg. odborniki in njih namestniki so naprošeni udeležiti se te važne seje.

Našim naročnikom! Pregledovaje naše knjige prepričali smo se, da je še mnogo naročnikov na dolgu z naročnino za tekoče leto. Ker se bliža konec leta, ko treba sklepati račune in moramo tudi mi storiti svojo dolžnost do tiskarne, prosimo najjakreje te naročnike, da nam takoj dopošljejo zaostalo naročnino. Pomislijo naj blagohotno, da mi nimamo nikakih fondov na razpolago, iz kojih bi mogli zajemati, ampak so nam jedina zaslomba — naši naročniki. S tem, da ti ne vrše svoje dolžnosti, spravljajo nas le v velike zadrege. Obžalovati je pa zanikernost tembolj, ker se nahajajo mej zamudniki poznati in imoviti rodoljubje — dá, celó prvaki naroda! Prosimo torej, da store takoj, kar so zamudili do sedaj!

Poroka. V torek, 22. t. m. poročil se je g. Anton Grmek, učitelj pri sv. Ivanu, z gospodičino Antonijo Nadliškovo, vrtnarico družbe sv. Cirila in Metoda pri sv. Jakobu.

Nekaj za Opčine. Kakor je znano so prosili prebivalci Opčin pri mestnem magistratu, da jim napravi nov vodnjak na Opčinah, katerega tam živo potrebujejo. A kako je slavni tržaški mestni svet v svoji dozdevi vsemogočnosti rešil to prošnjo? Sklep, katerega je storil ta svet v četrtek zvečer o tej prošnji, zasluži pozornost ne samo Opencev, ker jasno kaže postopanje mestnega sveta proti okoličanom. Dokazano je, da pomanjkuje na Opčinah zdrave pitne vode, v pretečenih letih pojavljale so se tam nevarne bolezni kakor legar (tifus), katere so nasledek slabe pitne vode, tako, da je celo mestni zdravnik pripoznal, da je potreben ta vodnjak iz zdravstvenih ozirov ter je zahteval, da se napravi. Pri tacih razmerah je vsak, kdor ima le količkanj sočutja do svojega

bližnjega, pričakoval, da vstreže tudi slavni mestni svet prošnji Opencev, ker bi se s tem rešil del prebivalcev Tržaške okolice iz nezdravih razmer in boleznij in ker se mora vendar vsak človek preskrbeti s zdravo pitno vodo. To bi bilo vendar prebrezčutno, ako se odkloni taka prošnja, smo si mislili popred. A v četrtek zvečer je mestni svet v svoji slovitih seji — o kateri govorimo tudi na prvem mestu — odbil napravo vodnjaka na Opčinah ne radi tega, ker bi ta vodnjak ne bil potreben, ne radi samo na sebi majhnih stroškov, katere bi ta vodnjak veljal, — ampak edino le radi tega, ker Opčine niso laška vas, ker sta dva poslanca okoličanov govorila za dovolitev tega vodnjaka. Tako postopanje mestnega sveta se samo obsoja. Mi pa mislimo, da prebivalci Opčin v sedanjih nevarnostih kolere ne smejo popustiti te zadeve ampak da se morajo pritožiti na namestništvo proti takemu krivičnemu postopanju, kajti država ima glasom zakona z dne 30. aprila 1870. št. 68 drž. zak. nadzorstvo nad vse zdravstvene zadeve. Sicer pa zasluži tako postopanje mestnega sveta že samo na sebi, da pride na znanje najvišjim uradom. Pokazati se mora slavnemu mestnemu svetu, da tudi zanj obstoje zakoni, da ima tudi on dolžnosti.

Druga prošnja za slovenske šole v Trstu. Tržaški Slovenci se vzbujajo, zasluga na tem pa gre prekornisti družbi sv. Cirila in Metoda. Videč, da se svetjakovski očetje tako pogumno potezajo za slovensko šolo, vzdramili so se tudi naši meščani in sicer prvi oni, kateri bivajo v najdaljnem kotu mesta okolo mlina „Economu“. — Znano je, da je mestni svet odklonil tudi to prošnjo, a predno so to storili, povabili so na magistrat tri prosilce, in sicer prvopodpisanca Ivana Besednjaka, I. Verbaisa in L. Valentića. Zasiščevanje pa se je vršilo takole:

Magistr. uradnik: Ali Vam je znana prva prošnja Svetojakobskih očetov?

Besednjak: Mi imamo lastne potrebe, in ne potrebujemo, da bi nam kečo prigovarjal. Ta zadeva nam je že dolgo na srcu.

Uradnik: Vi ste podpisal prvi, pa nimate še godnih otrok.

Besednjak: Ali naj čakam, da mi otroci odrasejo in potem šele prosim za šolo? Čez pol leta moram poslati otroka v šolo. Mar ptica znese najprej jajce in potem plete še le gnezdo? (Ta oče ima 3 otroke).

Po tem odgovoru se začeli meriti in so našli, da je v škedenj najbližja pot.

Verbaiss: Mesto se veča vedno in ako pridnete meriti pri Lloydú, bodo od tam še bliže. (Temu je pritrdil tudi Valentić in opomnil, da daljava je prevelika na vse kraje).

Debenjak: Jaz mislim, da daljava velja toliko iz mesta na deželo, kolikor z dežele v mesto. Čemu imate dvojno mero? Lahom zidate šole v okolici, a meščani, ako so Slovenci, naj bi hodili na deželo; tega ne zahteva postava nikjer. Vi sami iščete najbližnje šole svojim otrokom, a mi da bi naše podili ure hoda! To ni pravično.

Šolski referent Slokovič pogleda, koliko Slovencev je bilo v letu 1890 na nemški šoli in jih našteje 59 (a bilo jih je blizo 200).

Besednjak: Zdaj vidite, da samo teh 59 nam dajejo že pravico do slovenske šole. —

Slokovič: Ali vi niste pravi Tržačani, nimate tu domovinske pravice.

Besednjak: A kadar plačujemo davke, nas tega ne vprašate; kadar dajamo sinove, da varujejo tudi vas, ne vprašujete, ali smo Tržačani. Ali so morda Tržačani ona pečica Križanov, katerim ste hoteli ustanoviti laško šolo? — S tem nas ne odženete, mi bodemo zahtevali šolo, dokler je ne dobimo. Prej ni miru. **Perché i nasconde i nostri diritti?**

Gospodje so se pogledali in molčali: Predno so podpisali protokol, zahtevali so možje, da jim ga dvakrat preberó, ker nečejo morda česa podpisati, kar niso rekli. — Veseli nas, da so se naši možje tako odločno postavili, zahtevajoč slovensko šolo. Čast njim!

Koncert Ondriček. Prihodnji torek, dne 29. t. m., bode ta slavni češki violiniist koncertoval v dvorani „Casino Schiller“. Program je jako zanimljiv. Priporočamo tudi Slovanom v Trstu, da se udeležijo tega izrednega muzikalnega užitka.

Jour-fixe v „Slov. Čitalnici“ bode danes zvečer. Predaval bode gosp. prof. dr. Glaser o Simonu Gregorčiču.

Iz Sezane se nam piše dne 24. novembra: Dne 20. tek. m. priredila je mlada naša ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda prvo veselico v korist prekristne te družbe. Akoravno je že od ranega jutra Jupiter Pluvius kazal najneprijaznejše lice in poklical na pomoč prav neprijetno kraško burjo, bil je vspeh veselice tak, da je Sezana nanj lahko ponosna.

Ne samo da so se vse točke vsporeda izvršile na splošno zadovoljnost, tudi gmotni vspeh prekosal je naše nade. Kakor namreč čujemo, donosla je veselica blizu 100 gl. čistega dobička, kar nas mora tam več razveseliti, ker je vsled slabega vremena veselica bila obiskovana skoraj le od Sezancev. Samo nekaj neutrudnih tržaških rodoljubov in narodnjaki iz nekib naši iz najbližje okolice sezanske niso se dali vstrašiti po vremenu ter so počastili veselico svojim prihodom.

Poročajoč o vsporedu samem, ne vemo, koga bi več pohvalili; lepo je bilo pešje pod vodstvom g. Kosovela, in to velja tudi o deklamaciji; baš mojsterska je bila igra na klavirju gd. Mici Mohorčičeve in g. Dumarja, in tudi naši diletantje na odru so častno rešili svojo nalogo. Posebno pa nas je iznenadila blagajničarka gd. Mici Mohorčičeva s svojim govorom, s katerim je na začetku veselice pozdravila došle goste in razložila v navduševalnih besedah svrhu in važnost družbe sv. Cirila in Metoda. Tako za stvar vneto blagajničarko želeli bi tudi drugim našim narodnim društvom.

S to veselico storila je naša podružnica prvi korak v javnost in takoj prvi nastop je bil nepričakovano sijajen. Upamo, da bode odbor, kateri je tudi pri nabiranju udov pokazal, da popolnom zasluži poverjenje, katero so udinje vanj stavile, tudi v bodoče z isto gorečnostjo in požrtvovalnostjo pospeševal svrhe in koristi šolske naše družbe.

Za družbo sv. Cirila in Metoda je daroval železniški oberfant 2 gl., ker oče Jakob niso hoteli nič sprejeti za večerjo. — Pri Gašperju v Škednji nabrala vesela družba 1 gl. 84 kr. — V veseli družbi v Bazovici zbrani prijatelji nabrali 2 gl. 68½ kr. — Pri delavskem shodu nabralo se je 1 gl. — G. Ant. Turk je daroval 2 gl. namesto ustopenne k veselici.

Za podružnico družbe sv. Cirila in Metoda na Greti je daroval vrli rodoljub in odbornik te podružnice, g. Fran Dolenc z povodom 1. odboro ve seje 5 gl. Nadalje so darovali I. P. 10., M. Š. 50 kr. Andrej Pertot, gostilničar in posestnik in Luka Pertot Spol., oba iz Barkovelj, vsaki po 2 gl.

Pri izvanrednem občnem zboru podružnice družbe sv. Cirila in Metoda na Greti v nedeljo dne 20. t. m. bil je izvoljen sledeči novi odbor: Drag. Martelanc, predsednik; Just Piščanec, tajnik; Ivan Gordol, blagajnik; čast. Matej Škrbec podpredsednik. Namestnika sta g. Anton Škabar in Franjo Dollenz. Pregledovalci računov: Fran Šmuc, Iv. M. Bole in M. Steržina.

Za „božičnico“ so darovali: gd. Šabec 10 gl., ga. Kanobel 1 gl., gd. Umek 1 par čevljev, gd. Gozdanovič 3 deške suknje, ga. Furlan 2 gl., ga. Metlikovič je nabrala nadalje 9 gl. 20 n. Darovali so: gd. Živic 2 gl., ga. Tereza Urbančič 1 gl.

gd. Karol Colja 1 gl. 50 n., gd. Ant. Žitko 1 gl., gd. Ant. Urdič 1 gl., g. Ana Rettel 1 gl., gd. Krajcer 50 kr., ga. Pahor 20 kr., gd. Mavrič 1 gl., gd. Krežman 2 dekliški obleki in 6 žepnih rutic.

Izvanredni občni zbor „Tržaškega podpornega in bralnega društva“ bode jutri popoldne v društvenih prostorih ob 3. uri. Opozarjajo se društveniki, da se ga obilno udeležijo.

Iz spodnje okolice se nam poroča: Dosedaj so bile Barkovlje vsledne, kar se tiče vpisovanja slovenskih otrok v italijanske razrede. — Klopji v italijanskih razredih bile so skoraj prazne! — Letos, žal, temu ni tako; italijanski razredi pridobili so lepo število naših otrok. — Kaj je temu krivo, razlagal bode pisec teh vrstic v prih. št. „Edinosti“, v obširnejšem članku.

Bližajo se volitve v mestni svet in okoličanskim rodoljubom je treba biti opreznim! — Znano je namreč, da je namera magistratnih organov, brisati kar je le mogoče veče število naših volilcev. V Barkovljah pokazalo se je to že pri zadnjih volitvah v polni meri.

Pozor tedaj! Reklamirati treba vsacega izpuščenega volilca ter strogo paziti na take, kateri nimajo pravice voliti, a so vpisani kot volilci le zato, ker so poitalijančevalne stranke.

Občinske volitve v Višnjanu nam niso donesle zmage, kar tudi nismo pričakovali pri sedanjih odnošjih v političkem okraju poreškem. V tretjem razredu so zmagali talijanaši s precejšnjo večino, v drugem je zmagala istrsko-hrvatska stranka, v prvem pa zopet talijanska se 7 glasovi večine. Že to številno razmerje je jasen dokaz, da bi bili zmagali mi na vsaj št. 1, da sta solnce in senca razdeljena jednako merno. Ker pa v poreškem okraju obseva solnce vedno le jedno stran — na tej strani pa nismo mi — moramo biti zares veseli popolne moralne zmage. Poreška „L' Istria“ proslavlja v svojem divjem veselju „modro“ naredbo, da so smeli volilci naše stranke le pojedini v Višnjan in da so morali potem, oddavši svoj glas, takoj zapustiti mesto. Sedaj pa si, dragi čitatelj, lahko predstavljaš položaj ubogega, neukega seljaka, prišedšega v nasprotni tabor brez družbe, brez zaslonbe: zalotila ga je tolpa nasprotnih agitatorjev in — izgubljen je bil. Če ni bil posebno značajan in odločen, izgubljen je bil njegov glas na vsak način, kajti, ako se ni hotel udati, pa so porabili tisto znano sredstvo, koje imenuje Francoz: Corriger la fortune (korigirali so arečo). „L' Istria“ naglaš, da ni smel nikdo v mesto, ako ni imel v rokah glasovnice. No, radovedni smo, ali tudi se italijanske strani ni prišel nikdo v mesto, ako ni imel glasovnice?! In taka volitev naj bi bila svobodna volitev, vspeh take volitve naj bi bil pristen izraz narodovega menenja?! Kakor rečeno: mi vemo dobro, pri čem da smo za sedaj v političkem okraju poreškem, a nasprotna gospoda nimajo nikacega uzroka veseliti se takih svojih „zmag“, kajti gotovo je, da tudi njim pride prej ali slej — kakor pravi „Naša Sloga“ — črni petek!

Za laško šolo v slovenskem Sv. Križu je nabrala „Lega“ že 3500 gl., a v Trstu samem pohajajo cele trope strgane, zamazane in lačne šolske dece brez pouka in pomoči. Iz te dece postane cela vojska divjakov in surovežev! — Lahki pa zbirajo velike svote, da ustanovijo v slovenskem Sv. Križu laško šolo v očitno poitalijančevanje slovenskega življa in ščuvanje istega. Dopustili vlada vse to?

Prava vojska se je vnela mej „Independentejem“ in „Mattinom“ radi necega sotrudnika poslednjemu listu, ki je minolo leto in letos napisal več člankov, naperjenih proti gospodarstvu na mestnem magistratu in po vseh mestnih uradih ter proti nevarnemu protekcijonizmu, ki vlada tod. Sotrudnik ta je nekda sam magistratni uradnik, ki je vse to napisal, ne iz osebnega prepričanja, temveč baje zato, ker so ga v službi potiskali v kot, dočim so postavili na prvo mesto druge, tudi manj sposobne. Mož je torej dal odduška svojemu srdu s tem, da je napisal omenjene članke. „Independente“ udriha svedo po njem, ker se mu vidi nedopustljivo, da mestni uradnik piše proti magistratu ter ga ovaja njegovim predstojnikom zahtevajoč, da se iztira iz službe. „Independente“ je toraj še vedno prepričan, da mora vsak magistratni podrejenec zajedno biti odločen pristati poznane nebrzdiljive stranke. S tem pa ni še rečeno, da bi bil „Mattinov“ sotrudnik res črta ali Bog ve kak pravico-ljuben patrijot. Dokaz, da temu ni tako, je osobito to, da se je lotil ovajanja svojih gospodarjev v listu, ki ima domoljubje le na jeziku, pravico-ljubja do Slovencev pa niti na jeziku, še manje pa v dejanjih. Da je navajen ovajanja, pokazal je minole dni, ko je — hoteč pokazati svojo radikalno mišljenje — ovačil z nekakim zasmehom celó mestnega župana dr. Pitterija, (čigar laško mišljenje je pač poznato), da je nekda pisal prijazno pismo našemu poslancu, Nabergoju. Izvestno je to stvar izvalil po posttranskih potih kak lizun „Mattinov“ ter s tem preskrbel „Mattinu“ patent ovajanja, kakor se je pristno izrazil „L' Independente“. Bralci naši naj blagovole presoditi iz tega, kako srditi so laški časnikarji v Trstu in s kakim orožjem da se bojujejo — krona mej vsemi pa je prisoditi „Il Mattinu“, vslic okolnosti, da velja kot glasilo „konservativne“ stranke.

Povodom zmage v Pomjanu doposlal je gospod deželni poslanec Slavoj Jenko nastopno brzojavko: Živili junaški Pomjanci! Pozorno, odločno, previdno ali čvrsto upravljaj občino dvotretjinska večina, pripravljajoč tako naravno popolno zmago.

Iz Vipavske doline se nam piše: Na Gočah pri Vipavi so hoteli ustanoviti župnijo. A sporazumeti se niso mogli; 9 odbornikov je bilo za to, naj se plača župniku z vinom, 15 drugih, mej temi odborniki iz Lož in Manó in trije iz Goč pa so glasovali, da plačajo z denarjem. Bodemo videli, kako se isteče reč! Kakor se čuje, g. kurat ni posebno zadovoljen, da bi se plačevalo v denarji. Naslednje dni ustanovili sti se župniji na Planini in v Šturiji.

N. Lozicah zapustil je občane tamošnji g. beneficijar Josip Lukaneč. Kdo mu bode kot župnik naslednik, ni še znano.

V št. Vidu nad Vipavo napravili bodo kakor se čuje, tamošnji gasilci veselico. Dober vseh in obilo gmotne podpore želimo novemu društvu, le to je pa žal, da tamošnje društvo „Sloga“ vedno bolj hira. Želeti bi bilo, da vsaj vsi družabniki „gasilnega društva“ pristopijo kot udje. Tudi to je njihova dolžnost.

Narodnjak g. Ivan Poljšak iz Gradišča pri Vipavi, je vzel v najem pri sv. Ivanu hlev, kjer bode imel krave. Narodnjaki svoji k svojim! Mleko je jako ceno. Pustite sovražnike naše!

O Kastavskih ženitvah, ki se vrše vsako leto ob sv. Katarini, raznesli so bili dopisniki nemških in laških novin kaj čudne race križem svetá. Pridržujoč si izviren opis teh ženitev iz peresa očevidca na lici mesta, konstatujemo za danes le toliko, da dne 23. t. m. v Kastvu ni bilo ne Jelačičeve godbe niti Nje Visokosti cesaričinje-udove Štefanije, kakor tudi isti dan ni bil praznik sv. Katarine, kakor to poroča priljubenzjivi naš prijatelj „Mattino“, čestitajoč po nepotrebnem „alle trentaquattro copie“. No, če vrlih naših Kastavcev ne zadene večja nesreča, nego ta čestitka, potem bodo še živeli še nekaj let.

Razpisane so tri dote iz ustanove pok. Scaramangà, dve po 200 gl., in jedna 225 gl. za one deklice katoliške vere in dobrega vedenja, ki se v kratkem nameravajo omožiti. Prošnje s potrebnimi dokumenti je oddati do 15. prih. m. na mestni magistrat.

Samomor. V Čepovanu na Goriškem se je vrgel v vodnjak neki Josip Podgor-

nik ter utonil. Uzrok je bil neki ta, da je minole dni izpečal jeden bankovec od 10 gl., ki je bil ponarejen. Dotičnik ga je naznanil žandarjem.

Slovanski Svet ima v 22. št. naslednjo vsebino: 1. Najnovejša germanizatorska pojavljenja. 2. Hrvatsko-slovenski klub. 3. Bodočnost Avstrije. 4. Liturgija rimske cerkve. 5. Солдаты какайловскаго полка (v ruskem izvirniku in slovenskem prevodu v latinici in cirilici). 6. Biserje i alemovi. 7. Rusko pravopisanje za učeče se. (Dalje). 8. Narodnega blaga nabiralci. 9. Ruske drobtinice. 10. Zlate resnice: iz hrv. pisateljev. 11. Dopisi. 12. Ogléd po slovenskem svetu. 13. Književnost.

75.000 goldinarjev je glavni dobitek velike 50 novčane loterije. Opozarjamo naše čitatelje, da je žrebanje nepreklicljivo dne 1. decembra.

Domači oglasi.

Društvena krčma

Rojanskega posojilnega in konsumnega društva, poprej Pertotova, priporoča se najtopleje slavnemu občinstvu. Točijo se vedno izborna domača okoličanska vina. Cl.

Prodajalnica in zaloga jestvin

„Rojanskega posojilnega in konsumnega društva“, vpisane zadruge z omejenim poročivom v ulici Belvedere št. 3., bogato založena s jedilnim blagom razne vrste in po nizkih cenah se priporoča kupovalcem v Trstu in iz dežele. 18.-104

Antonijeta Drenik, Via Piccolomini

števila 2, se priporoča tržaški slovenski gospodi za vsakovrstna dela: spadajoča v stroko šivlje, po najnovjši pariški in dunajski modi. Zagotavlja točno postrežbo v popolni zadovoljnosti in po nizkih cenah. 8-52

Andrej Kalan, čevljar v ulici Caserma.

na oglu Via Torrente in Pente della Fabra, priporoča svojo trgovino z moko in raznimi domačimi pridelki, zlasti pa svojo bogato zalogo kolonijalnega blaga. Cene so neverjetno nizke, postrežba vestna in nagla. Cl.

Karol Colja, žganjarja in tobakarna v ulici Via Arcača, nasprotj hiše Cacia, prodaja domače žganje vsake vrste in siropove pijače, „pasareto“ in sifone.

Gostilna „Alla Vittoria“

Petra Muscheka, v ulici Sergente (Via Torrente št. 80) toči izvrstna vina in prirejuje jako okusna jedila. Prenosičica neverjetno v ceno. Cl.

Vekoslav Moder, pekovski mojster „Piazza Caserma“, se priporoča slav. občinstvu. — Prodaja vseh vrst kruha, slašic, čokolade, vseh vrst moka itd. po najnižjih cenah. Cl.

Anton Počkaj, na voglu ulice Ghenga in Cecilia, toči izvrstna domače žganje; v tabakarni svoji — ista hiša — pa prodaja vse navadno potrebne nemško-slovenske pošne tiskanice. Cl.

Kavarni „Commercio“ in „Tedesco“ v ulici „Caserma“, glavni shajališči tržaških Slovencev vseh stanov. Na razpolago časopisi v raznih slovenskih jezikih. Dobra postrežba. — Za obilen obisk se priporoča Anton Šorli, kavarnar. Cl.

Anton Lampe, naslednik Jakob Hočvarja, Via Barriera v o c h i a št. 17 pekovski mojster, priporoča kruh vseh vrst, moko, riž, sočvirje, fino moravsko maslo itd. Cl.

Ivan Kanobel, nasproti velike vojašnice, priporoča svojo zalogo z mnogovrstnim jedilnim in drugim blagom; razpošilja tudi na debelo v množinah od 5 kl. naprej po najnižji ceni.

Josip Kocjančič, Via Barriera vecchia št. 19, trgovina z mešanim blagom, moko, kavo, rižem in aznovrstnimi domačimi in vnanjimi pridelki. Cl.

Ivan Prelog, priporoča svoji trgovini v Via del Bosco št. 2 (uhod na trgu stare mitnice, Piazza Barriera vecchia) in v ulici Molin a vento št. 3. Prodaja različno mešano blago, moko, kavo, riž in razne vrste domače in vnanje pridelke. Cl.

Ivan Umek, čevljarjski mojster, Via Roma št. 6, priporoča se slavnemu občinstvu v vsa v njega stroko s adajoča dela. — Solidno delo, — hitra postrežba — nizke cene.

Jakob Janež tapetar via Stadion št. 10 na dvorišču priporoča se slavnemu občinstvu za vsakovrstna tapetarska dela, kakor zofe, madrace, naslanjače itd. Zagotovi točno in hitro postrežbo po jako nizki ceni.

Martin Krže, Piazza S. Giovanni, št. 1. trgovina s mnogovrstnim lesenim, železnim in lončnim kuhinjskim orodjem, pletenino itd. itd. Cl.

Tiskarna „Dolenc“ (narodni zavod v Trstu), Piazza della Caserma št. 2, izvršuje vsakovrstna tiskarska dela po ugodnih cenah. Imamo na prodaj knjigo „Kmetijsko berilo“ za nadaljevalno tečaje in gospodarjem v pouk. Mehko vezana stane 45 kr., trdo vezana 65 s poštnino vred. Cl.

Gostilna „Štoka“ staroznana pod imenom „Belladonna“, poleg kavarne „Fabris“, priporoča se Slovencem v mestu in na deželi. Točijo se izborna vina, istotako je kuhinja izvrstna. Prodaja tudi vino na debelo, tako mešanom, kakor na deželo. Cl.

B. Modic in Grebenc, na voglu Via St. Giovanni in Via Nuova, opozarjata zasebnike, krčmarje in č. duhovščino na svojo zalogo porcelanskega, steklenega, lončenega in železnega blaga, podob in kipov v okrašenju grobnih spomenikov. Cl.

Mlekarna Frana Grzine iz St. Petra na Notranjem (Via Campanile v hiši Jakoba Brunnerja št. 5 (Piazza Ponterosso)). Po dvakrat na dan frišno opresno mleko po 12 kr. liter neposredno iz St. Petra, sveža (frišna) smetana. Na zahtevanje posneto mleko po 4 kr. liter, toda le v množini najmanj 25 litrov. Cl.

Pivarna Lavrenčič Via Rossetti nasproti lekarni Leitenburg priporoča svoja izborna istrska vina častitim družinam po najnižji ceni 28 kr. liter, v stanovanju postavljen; manj naročila pod 28 litrov se ne sprejmejo. Častitim gostom se priporoča tudi izvrstno pivo in izborna kuhinja ter dobra istrska kapljica. 24-25

Josip Urbančič, na vogalu ulice Via Francesco priporoča vseh vrst žganja na drobno in debelo. — Pristna tukajšnja in vnanja vina v boteljah. — Suho meso, kranjske klobase, sir, sladčice itd. 46-48

Ivan Valenčič, Via nuova št. 39, prodaja vsake vrste manufakturnega blaga. Blago se dobiva iz prvih vasijskih tovarn. Cene nizke. 50-42

Gostilna „Al Gallo d'oro“ via Ghèga toči izvrstna istrska in furlanska vina ter ima prav dobro kuhinjo. Oddaja tudi vina na debelo v sodčkih od 28 litrov naprej in sicer furlansko po 28 kr. liter, istrsko po 32 kr. liter. Razpošilja tudi istrsko vino na zunaj in sicer loko štacij Trst po 23 gld. hektoliter; ne da bi imel naročevalec kake druge stroške. Vnanjim gostilničarjem se priporoča za naročila Cevacich. 51-44

Nič več kašlja!

Balzamski petoralški prah ozdravi vsak kašelj, plučni in bronhijalni katar, Dobiva se v odlikovani lekarni. 86-100

PRAXMARER „Ai due Mori“ Trst, veliki trg. Poštno pošiljatve izvršujejo se neutegoma.

Pošilja vsako blago dobro spravljeno in poštne franko! 24-22

Prečastiti duhovščini

se v ljudno podpisani priporočam za naravno erkvenih posod in orodij iz čistega srebra, alpaka in medenine, kot: Monštranc, kelihov, ciborije, svetilnic, svečnikov, itd. itd. po najnižji ceni v najnovejših in lepih oblikah. Stare reči popravim ter jih v ognju posrebrim in pozlatim.

Na željo pošljem ilustrovane cenike franko.

Teodor Slabanja

srebar v GORICI (Görz).

Pošilja vsako blago dobro spravljeno in poštne franko!

Riunione Adriatica di Sicurtà

24-22 Zavaruje proti požarom, provozu po suhem rekah in na morju, proti toči, na življenje v vseh kombinacijah.

Glavnica in rezerva društva dne 31. decembra 1890.	gld.	4.000.000
Premijna rezerva zavarovanja na življenje		10.754.306 91
Premijna rezerva zavarovanja proti ognju		1.612.910 22
Premijna rezerva zavarovanja blaga pri prevažanju		33.594 10
Rezerva zavarovanja proti toči		200 000
Rezerva zavarovanja proti preminjanju kurzov, bilanca (A)		163.786 21
Rezerva zavarovanja proti preminjanju kurzov, bilanca (B)		137.573 85
Rezerva specialnih dobičkov zavarovanja na življenje		250.000
Občna rezerva dobičkov		1.127.605 98

Urad ravnateljstva: Via Valdirivo, br. 2 (v lastnej hiši)

Lastnik pol. društvo „Edinost“.

Gostilna s prenočišči „Alla Nuova Abbodanza“ Via Torrente št. 15. (poleg obokov Chiozza najosrednja lega v Trstu.)

Prostori so odprti in preskrbljeni s svežimi jedili do 2 ur popolnoči. Izvrstna namizna in desertna vina, izborna kuhinja, Dreherjevo pivo po nizkih cenah. Jamčim za točno in vestno postrežbo ter se priporočam blagovoljnemu naklonjenosti slavnega občinstva. P. Favero. 104-23

DROGERIJA na debelo in drobno **G. B. ANGELI** TRST 12-12

Corso, Piazza della Legna št., 1. Odlikovana tovarna čopičev.

Velika zaloga oljnatih barv, lastni izdelek. Lak za kočije, z Angloškega, iz Francije Nemčije itd. Velika zaloga finih barv, (in tubetti) za slikarje, po ugodnih cenah. Lesk za parkete in pode.

MINERALNE VODE iz najbolj znanih vrelcev kakor tudi romanjsko žveplo za žvepljanje trt.

FILIJALKA c. kr. priv. avstr. kreditnoga zavoda za trgovino in obrt v Trstu. Novi za vplačila.

V vredn. papirjih na	V napoleonih na
4-dnevni odkaz 2 1/2%	30-dnevni odkaz 2%
8- " " 3 1/2%	3-mesečni " 2 1/2%
30- " " 3%	6- " " 2 1/2%

Vplačevanja avstr. vrednostnim papirjem, kateri se nahajajo v okrogu pripozna se nova obrestna tarifa na temelju odpovedi od 17 in 21. odnosa 12. jnja.

Okrožni oddel. V vredn. papirjih 2 1/2% na vsako svoto. V napoleonih brez obresti.

Nakaznice za Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Tropavo, Reko kakor za Zagreb, Arad, Bielitz, Gablonz, Gracoe, Hermanstadt, Inomost, Celovec, Ljubljana, Linc, Olomuc, Reichenberg, Saaz in Solnograd, — brez troškova.

Kupnja in prodaja vrednostij, diviz, kakor tudi vnočenje kuponov 24-22 pri odbitku 1% provizije.

Predujmi. Sprejemajo se vsakovrstna uplačila pod ugodnimi pogoji.

Na jamčevne listine pogoji po dogovoru. Z odprtjem kredita v Londonu ali Parizu, Berlinu ali v drugih mestih — provizija po pogodbi.

Na vrednostni obresti po pogodbi. **Uložki v pohrano.**

Sprejemajo se v pohrano vrednostni papirji, zlati ali srebrni denar, inozemski bankovci itd. — po pogodbi.

Naša blagajna izplačuje nakaznice narodne banke italijanske v italijanskih frankih, ali pa po dnevnom kursu. Trst, 13. maja 1892. 22-24

Drogerija **Arturo Fazzini v Trstu** Ulica Stadion 22 — Telefon 519.

Velika izbor mineralnih vod, zmetih oljnatih barv najfinijih vrsti; rdeče, rumene, zelene, vijšnjeve in črne po 28 novč. kilo. Svinčnata belilo po 32 novč. kilo. Cinkovo belilo najfinije po 40 novč. kilo. Razun tega velika izbor barv na vodo in čopičev vsake vrste — ter po conah, s kojimi ni mogoče konkurirati. — Zaloga glasovitega krepila od Kwizde (Kornouberger Viehnährpulver) za živino. Zaloga mirdij, barv, zdravil; zaloga žvepla in modre galice za rabo pri trtah. Naročniki morejo brezplačno uporabljati telefon. 41-50

Kôtranove sladčice

katore izdeluje lekarničar **PRENDINI v Trstu** Telefon št. 334. 5-52

Velika poraba ki je dandanes v navadi rabiti kôtranove izdelke prepričala me je, da sem začel sam izdelovati iz pristnega kôtranovega izvlečka iz Norvedškega izvrstne sladčice podobne onim, ki dohajajo iz inozemstva. Te sladčice imajo isto moč kakor kôtranova voda in glavice (Kapsule), lažje se, proživajo in prebavijo ter se prodajajo po prav nizki ceni. Da se ogne ponarejanju na enaj plati vdobljeno ime izdelovalca Prendinija in na drugej besedo Catrame. V Trstu se prodajajo v lekarnici Prendini v škatljicah po 40 kr., prodajajo se tudi v vseh večjih lekarnah v drugih deželah.

5 do 10 for.

dnevne stalne zasluzbe brez glavnice i pogibelji pruzimo svakomu, koji bi hotio razprodavati zakonito dovoljenih srećaka i državnih papira. — Ponudbe pod „srećke“ (Lose) na odpravnictvo oglasa J. Danneberg, Beč. I. Kunpfgasse br. 7. 4-10

Franzonijeve pastile

proti kašlju, hripavosti in kataru v prsih. Škatljica 25 kr. Anatherinova ustna voda, škatljica 50 kr. Marijino kričistilno kroglice, škatljica 20 kr. 4-6

Lekarna Franzoni poleg svetega Antona novega. V tej lekarni se govori tudi slovenski.

Jak. Klemenc TRST

Via S. Antonio št. 1.

Ob priložnosti, ko se odpre zimska doba, se opozarja sl. občinstvu da smo dobili sledeče vrste blaga: flanele, stoffe volnene za ženske obleke, črni kašmir, stoffe za vaterprof, na glavne vezane robe, forstajn beli in v različnih barvah, spodnja oblačila iz bombaza, in iz volne, srajce „Jäger“. Šarpe, zavratnike, dežnike in posebnosti za garniture. 12-52

Službi voditelja prodajalnice in pomočnika oziroma dečka

odda takoj „Rojansko posejilno in konsumno društvo“. S prvo službo je združena plača 600 gold. na leto; z drugo pa plača po dogovoru. — Zahteva se za prvo službo kavcija 300 gld. za službo pomočnika pa 100 gld. Prošnje do 5. decembra t. l. na predstojništvo v zadrugi pisarni v Rojanu. 1-2

Privilegovane škropilnice proti peronospori inženirja Živica, so spoznane kot najboljše, ker so najprostejše, najbolj trdne in trpeče; najbolj lahke in hitre v rabi, ker porabijo najmanj tekočine in ker pri vsem tem najmanj stanejo. Podpisana tvrdka jih pripravljajo zavolj tega v mnogem številu za prihodujo spomlad ter pošilja, že zdaj prospekte in cenike brezplačno vamkemu, kdor se oglasi in oddaja obrazce. Priporoča tudi drugo svoje blago in razna svoja dela.

Živic in družb.

v TRSTU, ulica Zonta 5, inženirski urad, zaloga strojev in dotičnega blaga, zastop tovarnic, mehnična delavnica. 4

Domače sredstvo, olajšujoče bolečine, ki je izkušeno že mnogo let.

Kwizde III fluid proti protinu.

Cena 1/1 steklenice 1 gld., 1/2 stek. 60 kr. Pravo se dobiva v vseh lekarnah.

FRAN IV. KWIZDA

ces. kr. avstr. in kralj. rumenski dvorni založnik. Okrožni lekar, Kornenburg pri Dunaju.

Velika 50 novčna loterija.

Glavni dobitek

75.000

goldinarjev

Srečke po 50 kr. priporoča: Giuseppe Bolaffio, Alessandro Levi, Enrico Schiffmann, Ign. Neumann, Marco Nigris, Mandel & Co., Daniele Levi & Comp., Il Mercurio.